

Behandeling en diagnostiek van de lichaamsbeleving

Kennis van “gisteren” en “morgen” die
belangrijk is voor de klinische praktijk van
“vandaag”

Johan Bosma

&

Marlies Rekkers

Voorstellen

Marlies Rekkers **Afgemeld**

GZ- Psycholoog, psychomotorisch therapeut
en onderzoeker

Promotie onderzoek: behandeling
lichaamsbeleving bij eetstoornissen &
psychometrische kwaliteiten van vragenlijsten
die lichaamsbeleving meten

Johan Bosma

Psychomotorisch therapeut
Student Master-PMT

Onderzoek masterthesis: Het meten van
perceptuele lichaamsbeleving.

Inhoud workshop

- Algemene introductie LB
- Behandeling negatieve LB + onderzoeksresultaten
- Diagnostiek perceptuele LB + eerste onderzoeksresultaten

Intro

Zo wordt het lichaam ervaren bij vrouwen met een eetstoornis

Eetstoornissen
Lichaamsbeleving
(Gardner, 2011)

Verstoorde
lichaamsbeleving

Negatieve
lichaamsbeleving

Perceptie

Affectief

Cognitief

Negatieve lichaamsbeleving

Kennis van “gisteren”

Wat weten we

- Meetinstrumenten om de negatieve lichaamsbeleving te meten
 - LAV (Probst et al., 1995, 1997, 2008)
 - BCS (Rekkers et al., 2021)
- Behandelingen om de negatieve lichaamsbeleving ten positieve te veranderen
 - Behandelprotocol Positieve lichaamsbelening (Rekkers & Van Gulik, 2018; Rekkers et al., 2020)

Negatieve lichaamsbeleving

Kennis van “vandaag”

International Journal of
*Environmental Research
and Public Health*

Artikel

Shifting the Focus: A Pilot Study on the Effects of Positive Body Exposure on Body Satisfaction, Body Attitude, Eating Pathology and Depressive Symptoms in Female Patients with Eating Disorders

Rekkers, Aardenburg, Scheffers, Van Elburg, & Van Busschbach (2022)

Negatieve lichaamsbeleving

Kennis van “vandaag”: Studie onderwerp

- Evaluatie van:
 - De uitkomsten van PLB met betrekking tot veranderingen in de attitudinale kant van lichaamsbeleving en eetpathologie.
 - De factoren die van invloed zijn op de mogelijke veranderingen in lichaamsbeleving.
- Sample van 84 volwassen vrouwelijke patiënten met verschillende soorten ES
- Gemeten met de LAV, BCS, EDE-Q en BDI
- Pilot studie met een pretest/posttest design

Negatieve lichaamsbeleving

Kennis van “vandaag”: Resultaten

- Positieve body exposure leidt tot significant positievere veranderingen in attitudinale lichaamsbeleving, met grote effect scores.
- Ook de eetpathologie en de depressieve klachten laten een significante afname zien, met grote effectscores.
- Volgens de MCID, waren alle verschilscores klinisch relevant.
- In tegenstelling tot onze verwachting was er nauwelijks verschil in effectiviteit van het protocol PLB voor de verschillende eetstoornissen.
- De ernst van de eetstoornis had geen invloed op de verandering in attitudinale lichaamsbeleving, de ernst van de depressieve klachten daarentegen wel.

Negatieve lichaamsbeleving

Kennis voor “morgen”: Conclusies

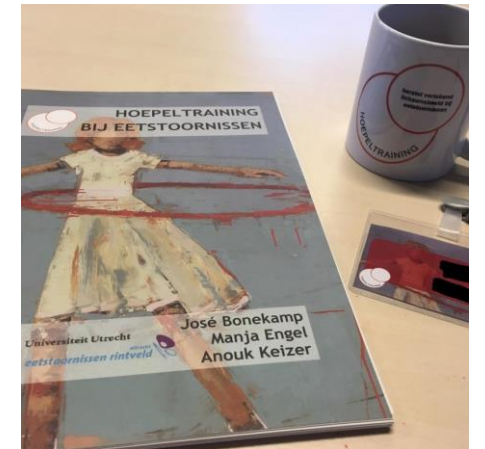
- De studie impliceert dat positieve lichaamsexposure aan de hand van het protocol PLB een passende interventie is om negatieve lichaamsbeleving te reduceren bij de verschillende soorten eetstoornissen.
- De resultaten suggereren verder dat positieve functionele en tactiele lichaamsbeleving sterke katalysatoren zijn voor een positieve verandering.
- Depressieve klachten spelen een belangrijke rol in de mogelijkheid om lichaamsbeleving ten positieve te veranderen.
- Aanvullende RCT's zijn nodig om meer inzicht te verwerven in de effecten van het protocol PLB.

Verstoorde lichaamsbeleving

Kennis van “gisteren”

Wat weten we

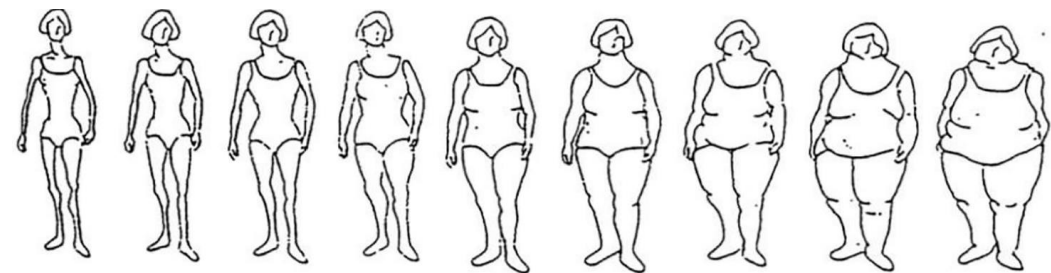
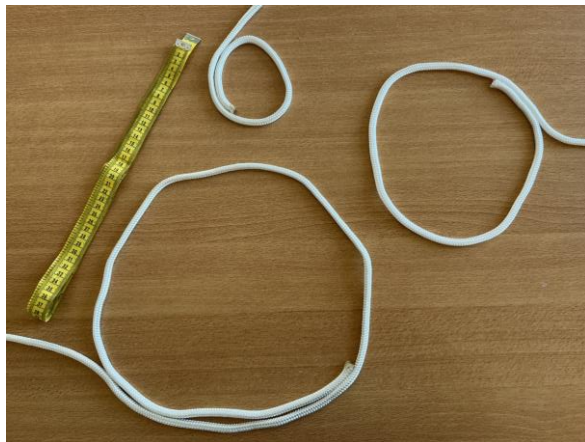
- Behandelingen om de verstoorde lichaamsbeleving te behandelen
 - Behandelprotocol hoepeltraining (Keizer et al., 2018)
- Geen gevalideerde meetinstrumenten in Nederland om de verstoorde lichaamsbeleving te meten en behandeling te evalueren

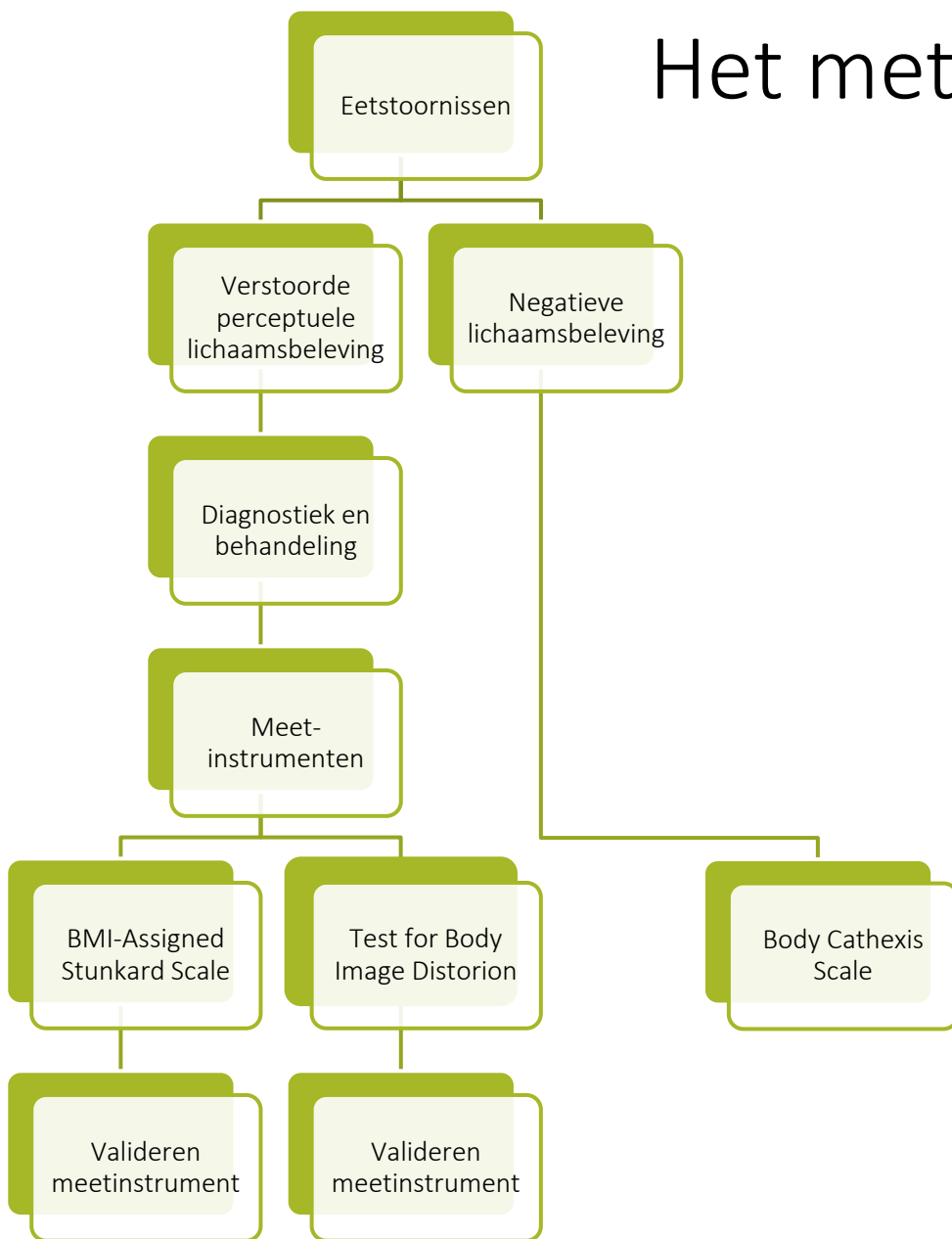
Verstoorde lichaamsbeleving

Kennis voor “morgen”

Onderzoek naar meetinstrumenten voor perceptuele lichaamsbeleving

Het meten van perceptuele lichaamsbeleving

Onderzoeksvraag

Wat is de perceptuele lichaamsbeleving, gemeten met de BID en de BASS, van een niet-klinisch sample wat bestaat uit Nederlandse vrouwen in de leeftijd van 18 – 35 jaar?

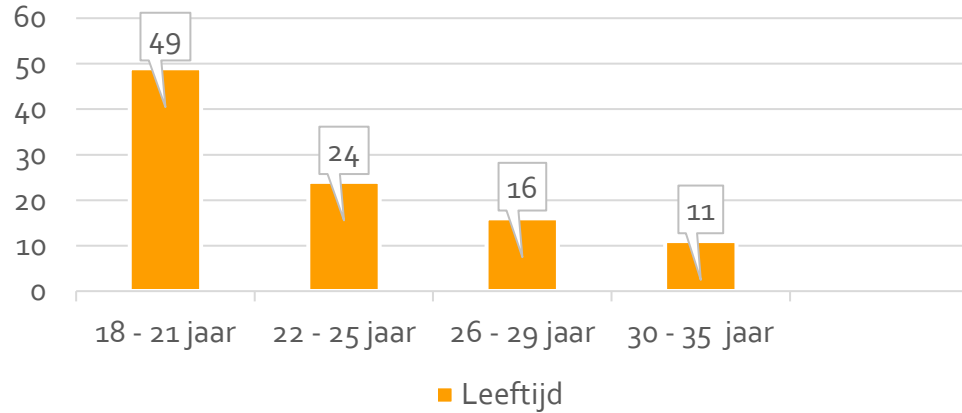
Afname onderzoek:

Test for Body Image Distortion (BID; Schneider et al., 2009) -
BMI-Assigned Stunkard Scale (BASS; Parzer et al., 2021) -
Body Cathexis Scale (BCS; Rekkers et al., 2021) -
Algemene gegevens -

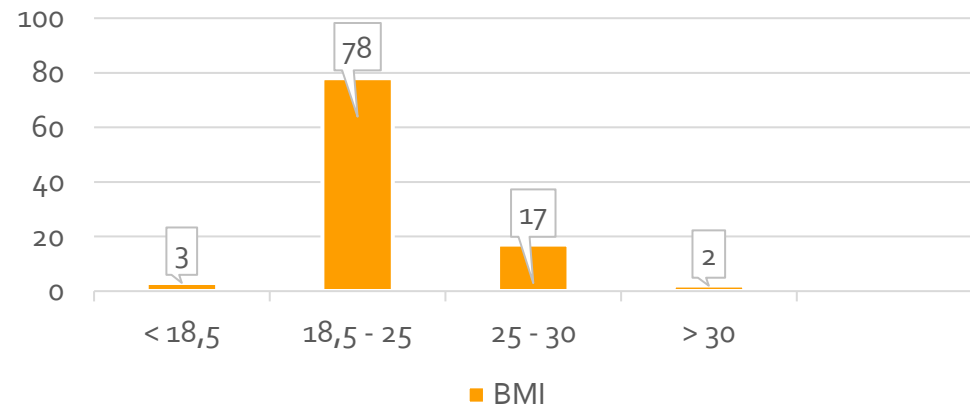
Eerste resultaten

Demografische gegevens ($n=100$)

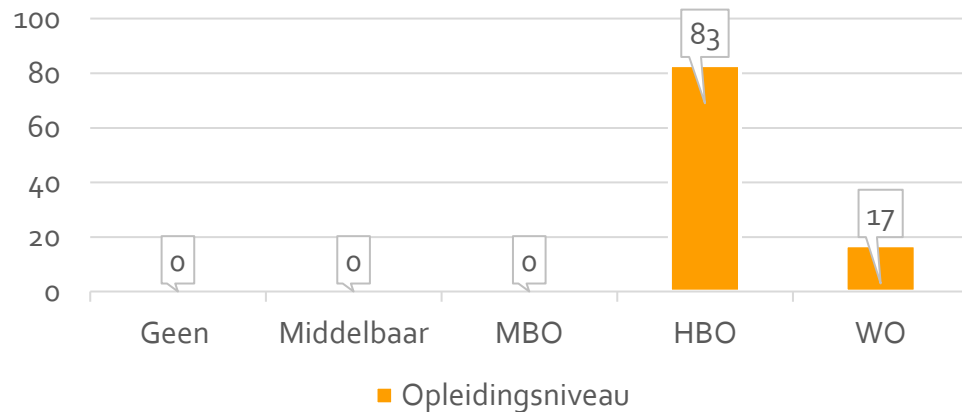
Leeftijd (M=23.1; SD=4.5)

BMI (M=22.5; SD = 3.3)

Opleidingsniveau

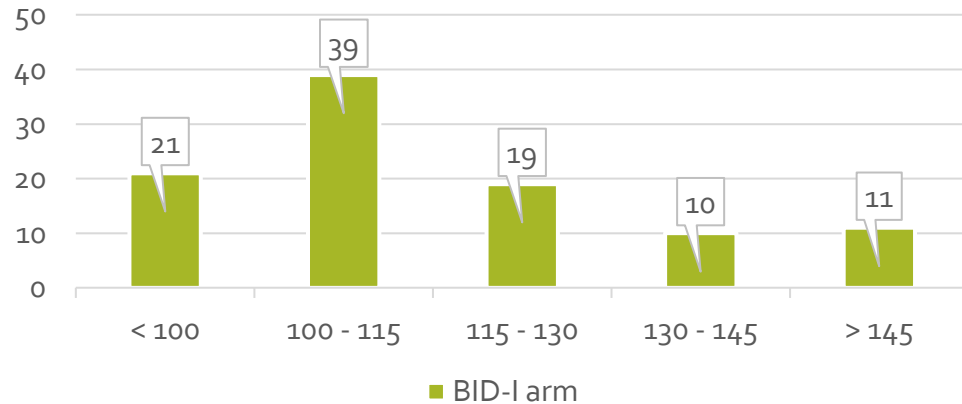

Onderzoeksvraag 1a:

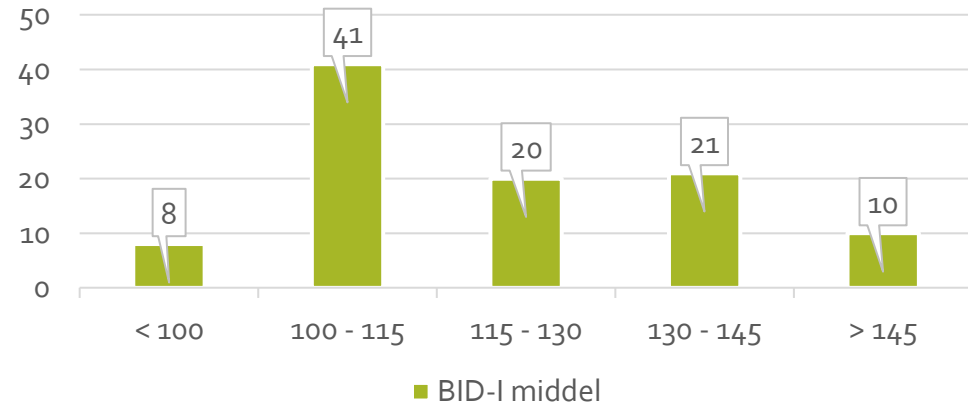
In welke mate komt de ingeschatte omvang van de arm, been en middel gemeten met de BID*, overeen met de werkelijke omvang van deze lichaamsdelen in een niet-klinisch sample van Nederlandse vrouwen in de leeftijd van 18 – 35 jaar?

$BID-I = \text{ingeschatte omvang} / \text{werkelijke omvang} * 100$

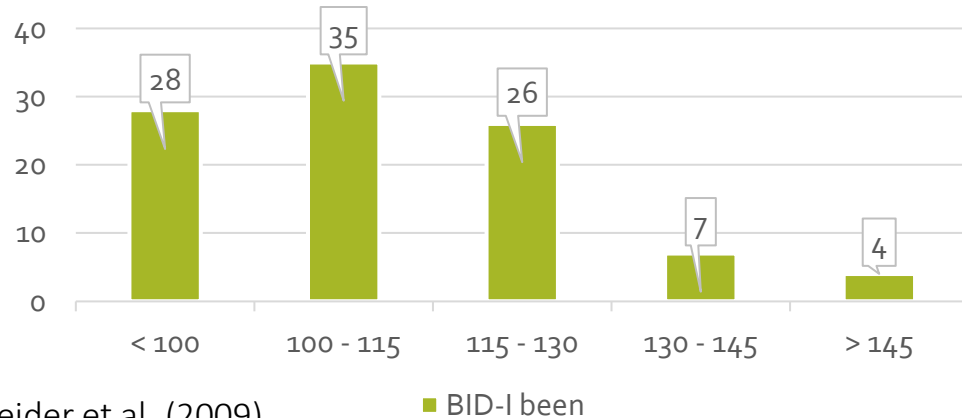
BID-I arm (M=114.6; SD=21.2)

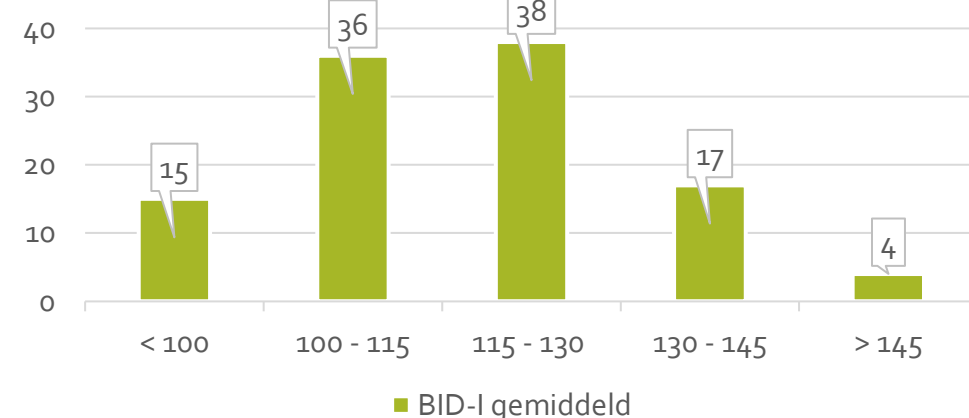
BID-I middel (M=119.1; SD=18.6)

BID-I been (M=108.6; SD=16.2)

BID-I gemiddeld (M=114.1; SD=14.6)

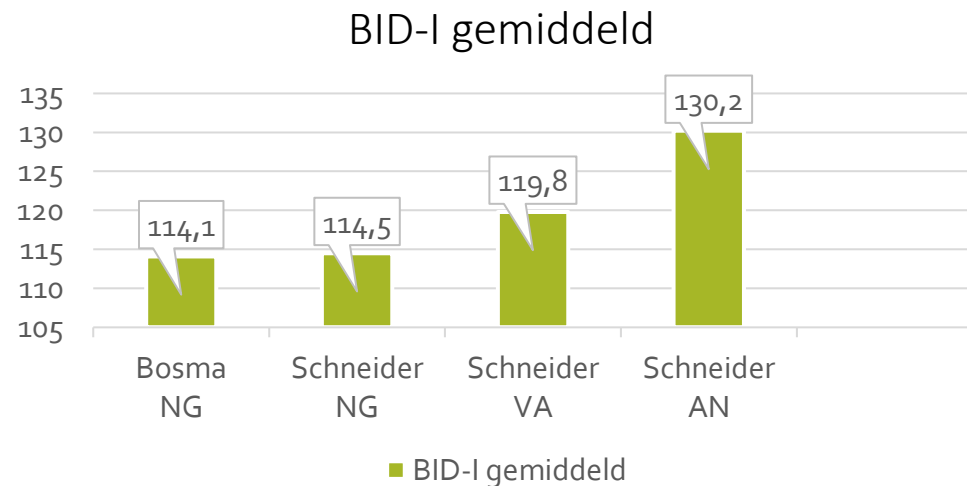
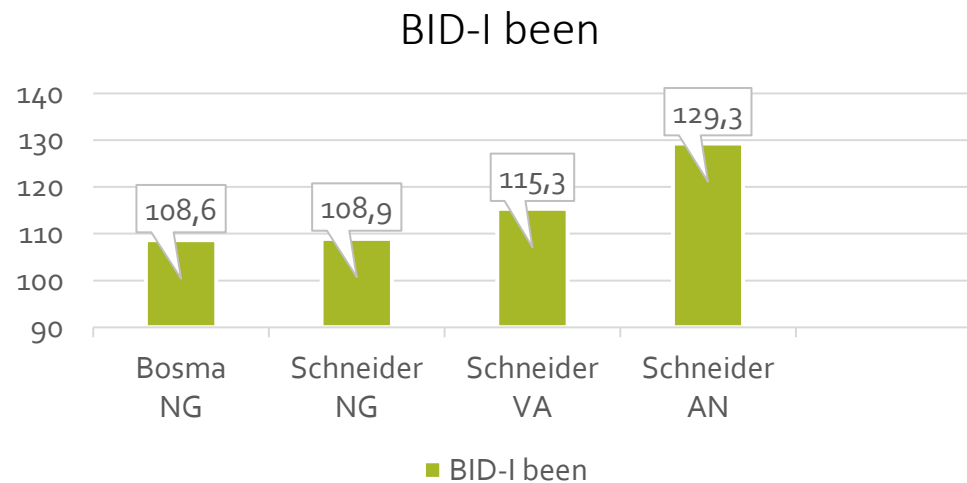
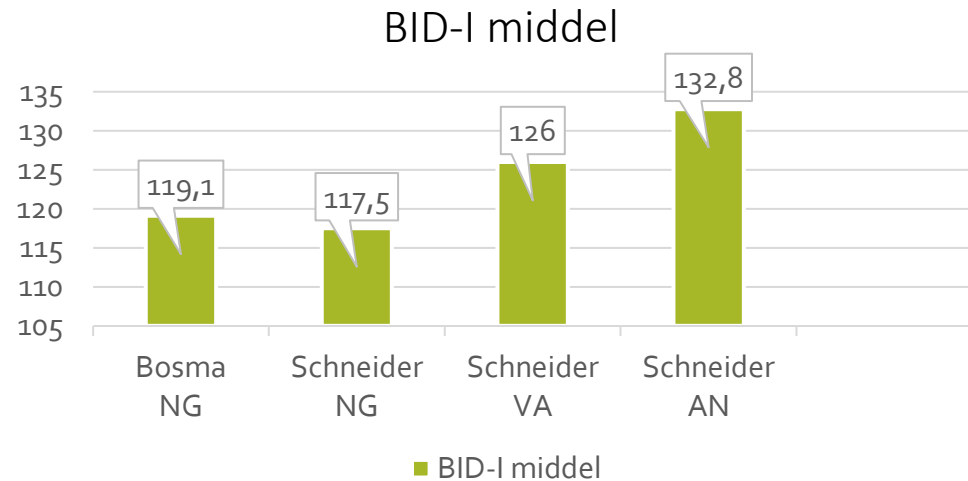
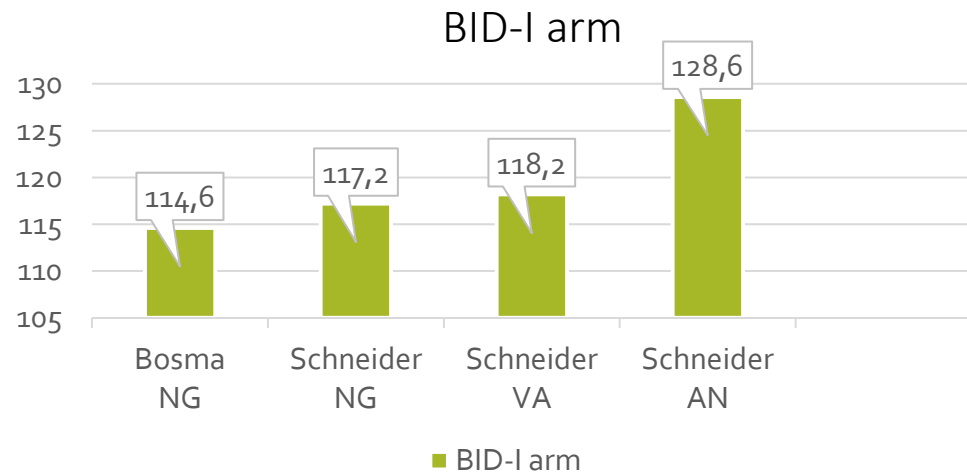

* Schneider et al.,(2009).

Onderzoeksvraag 1a:

De bevindingen vanuit eerder onderzoek van Schneider en collega's (2009).

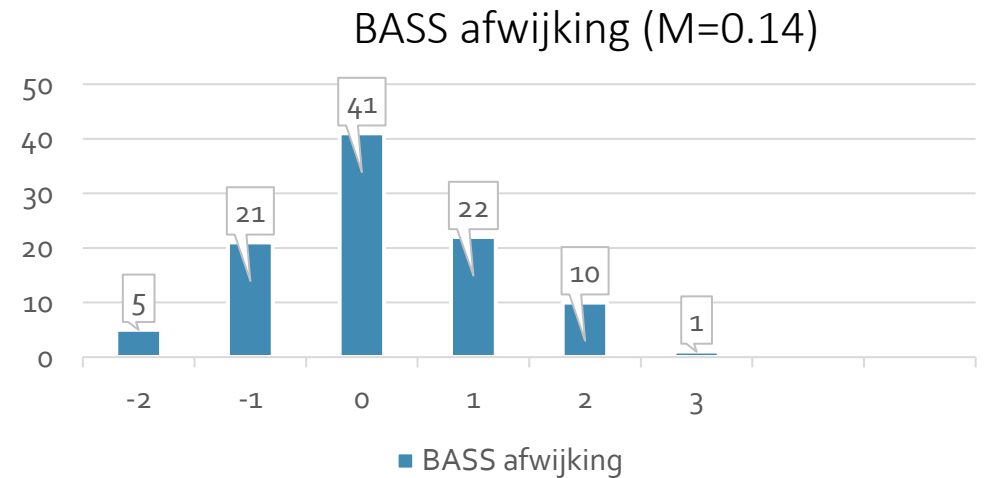
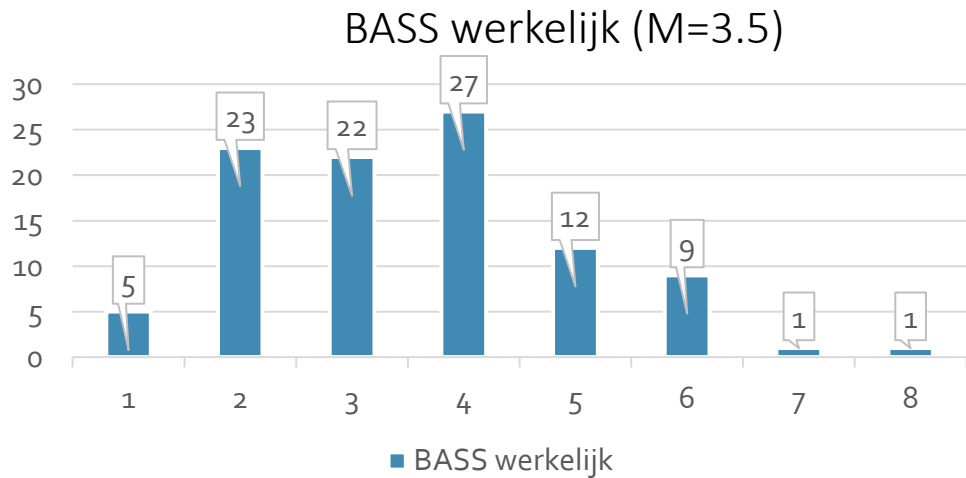
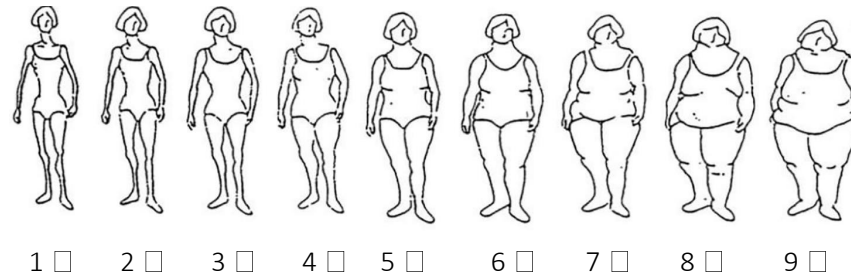
Bosma NG (N=100); Schneider NG (N=268); Schneider VA (N=50); Schneider AN (N=75)

Onderzoeksvraag 1b:

In welke mate komt de ingeschatte silhouet overeen met het silhouet passend bij BMI gemeten met de BASS*, in een niet-klinisch sample van Nederlandse vrouwen in de leeftijd van 18 – 35 jaar?

BASS = ingeschatte silhouet - werkelijke silhouet

* Parzer et al.,(2021).

Overige onderzoeksvragen

2. Meten de BID en de BASS hetzelfde concept, dus is er sprake van een sterke correlatie ten aanzien van de perceptie van het lichaam als geheel (BASS) en de perceptie van afzonderlijke lichaamsdelen (BID) in een niet-klinisch sample van Nederlandse vrouwen in de leeftijd van 18 – 35 jaar?
3. Is er een correlatie tussen perceptuele lichaamsbeleving gemeten met de BID en de BASS en lichaamswaardering gemeten met de BCS in een niet-klinisch sample van Nederlandse vrouwen in de leeftijd van 18 – 35 jaar?
4. Wat is de mate van de correlatie tussen de perceptuele lichaamsbeleving gemeten met de BID en de BASS en de BMI in een niet-klinisch sample van Nederlandse vrouwen in de leeftijd van 18 – 35 jaar?

Wordt vervolgd!

Januari 2023 - data verzamelen.

April 2023 - afronden onderzoek.

Toekomst - onderzoek binnen de patiëntenpopulatie.

Oefenen met de BID

Stap 1. Neem een touw per persoon

Stap 2. Kies voor deze oefening een lichaamsdeel: arm, middel of been.

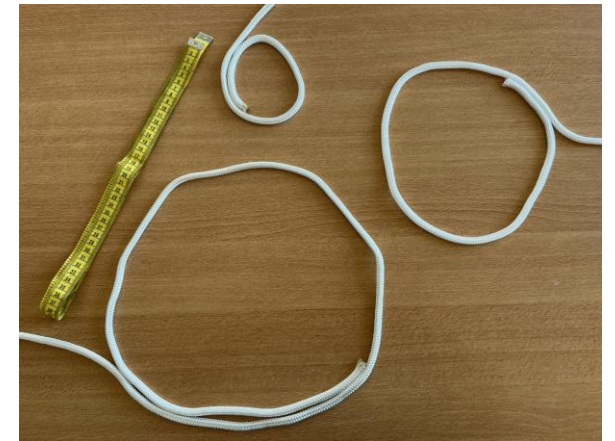
Stap 3. Maak een inschatting van de omvang van uw lichaamsdeel door het touw in een cirkel op de grond neer te leggen.

Stap 4. Meet in cm de werkelijke omvang van uw lichaamsdeel.

Stap 5. Meet in cm de lengte van het touw.

Stap 6. Voer de volgende module uit:

$BID-I = \text{ingeschatte omvang} / \text{werkelijke omvang} * 100$

Vragen en opmerkingen

Oefenen met de BASS

Stap 1. Observeer de negen silhouetten en selecteer degene die u waarneemt als het meest nauwkeurig weergegeven van uw huidige lichaamsomvang.

Stap 2. Bereken uw BMI via de volgende formule:

$$\text{BMI} = \text{gewicht in kilogrammen} / (\text{lengte in meters})^2$$

Stap 3. Bepaal het silhouet wat bij u past aan de hand van uw BMI.

